

تشخیص ویروس بیماری تب برفکی وسیله افزایش آنزیماتیک ژن پلی مرز (PCR)

مترجم: دکتر بابک نعمانی - مؤسسه تحقیقاتی رازی

روشهای تشخیص جاری در آزمایشگاهها

روشهای معمول در آزمایشگاهها از جمله جداسازی ویروس از نمونه‌ها، سرولوژی (که خود شامل چند بخش مثل سرونوتریلبزاسیون (SN)، ثبوت عناصر مکمل (CFT) می‌باشد) و تزریق به حیوانات آزمایشگاهی همگی کند کند، خسته کننده، گران و خطرناک هستند. تشخیص با هیبریدیزاسیون اسید نوکلئیک، پیشرفتهائی کرده است ولی به اندازه تکنیک جداسازی ویروس حساس نیست.

لازم به تذکر است که در بخش تشخیص تب برفکی مؤسسه رازی، هم اینک از روش S.N و C.F.T و تزریق به موش شیرخوار استفاده می‌شود که هیچکدام قدرت تشخیص ویروس را در حد کم و جزئی ندارند. در روش PCR و بخصوص در مورد FMDV از یک جفت پرایمر الیگومر و پروبی که از روی سکانسهای به توافق رسیده در ناحیه ژنومیک ساخت شده و سنتز رشته مکمل یا cDNA، به وسیله آنزیم ترانس کریپتاز معکوس، ویروس را تشخیص می‌دهند. پرایمر الیگومر یک محصول ۴۵۴ جفت بازی به دست داد که کاملاً قابل تشخیص بود. در نهایت محصولات PCR با الکتروفورز ژل آگارز سایز بندی شده و سپس با پروب الیگومر یک هیبرید شد. در ضمن محصولات PCR بعداً با آنزیمهای هضم کننده و محدود اثر مثل NCOI آزمایش شد و همان سایت اثر آیزیمهای محدود گر در ژنوم تأیید شد.

این تکنیک بسیار اختصاصی عمل می‌کند، همان طوری که در اینجا به همراه با ویروس تب برفکی، ۱۲ ویروس دیگر نیز همزمان آزمایش شدند (مثل انتروویروسها و دیگر عاملهای بیماریهای زیکولار) و هیچ نتیجه مثبت کاذبی مشاهده نشد.

مواد و روش کار

تهیه نمونه‌های بافتی و

تخلیص نوکلئیک اسید ویروس

نمونه‌های ایپی‌تلیوم زبان جمع‌آوری شده باید در دمای ۷۰°C نگهداری شود. برای شاهد همان مقدار بافت از بافتهای سالم جمع‌آوری شد. با استفاده از محیط Eagle یک سری رقت از بافتها تهیه شد. اولین رقت را سانتی‌یوفورژ کرده و بقیه رقتها با کمک مایع بالائی اولین رقت تهیه شد.

به ۲۰۰ میکرولیتر از سوسپانسیون ویروس، همین حجم بافر لیز کننده که شامل ۰/۵٪ SDS در ۵۰ میلی

در ارتباط با ساختن نسلهای بعدی ویرون قرار می‌گیرند.

پیکورناویروسها تنها RNA ویروسی هستند که امکان نوسازی بین مولکولی ژنتیکی بین سوسهای شناخته شده همان گونه در یک سلول وجود دارد. این موردی است که در مورد تب برفکی و ویروس پولیو (فلج اطفال) مشاهده شده است.

در این ویروس ۷ سروتیپ شناخته شده است و ثابت شده، منطقه ژنومیک که مسئول کد کردن RNA پلی مرز می‌باشد، به طور مطلقاً یکسان در بین ۷ تیپ وجود دارد. خلاصه‌ای از چگونگی واکنش زنجیره‌ای پلی مرز یا PCR در ذیل آورده می‌شود:

PCR: از دیاد محصولات PCR به وسیله پرایمرهای الیگو نوکلئوتید سنتتیک که در اصل مکمل هر یک از رشته‌های NA مورد هدف است، انجام می‌شود. اندازه تکثیر سکانس کاملاً بستگی به فاصله بین ۲ پرایمر پیوند شده به زنجیر دارد و تعداد سیکلها نیز در مقدار تولید، سهم به سزائی دارند.

هر سیکل PCR شامل ۳ مرحله است:

۱- دناتوره کردن رشته الگوی NA در دمای ۹۵-۹۰ درجه سانتی‌گراد.

۲- اتصال با دوام پرایمرها (Annealing) به NA هدف که با سرد کردن مخلوط واکنش در دمای ۶۰-۴۰ درجه سانتی‌گراد انجام می‌شود.

۳- بسط و تکثیر و طولیل شدن پرایمرها به وسیله آنزیم taq پلی مرز در دمای ۷۲-۶۷ درجه سانتی‌گراد.

بنابراین واکنشهای PCR سیکلهای متعددی از دناتوره کردن، پیوند با دوام ایجاد کردن و پلی‌مریزاسیون را شامل می‌شوند. از دیاد سکانس هدف از روی قطعه‌های جدید سنتز شده که به عنوان الگو قلمداد می‌شوند، انجام پذیر است.

رابطه تئوری بین میزان از دیاد (y) و تعداد سیکلها (n) بشرح زیر است: $y=2^n$ محصولات PCR به وسیله الکتروفورز ژل آگارز در حضور شاهد مناسب تجزیه شده و بعد از رنگ‌آمیزی با اتیدیم براماید، به وسیله فلوئورسانس قابل مشاهده می‌شوند.

بعد از الکتروفورز، ماحصل واکنش به فیلتر نایلون یا سامبران نیتروسولوز انتقال داده می‌شود و با پروب‌های ویژه که اغلب آنها دارای الیگو نوکلئوتیدهای نشاندار هستند، هیبرید می‌گردد. هیبریدیزاسیون، بررسی ویژگی واکنش از دیاد را تسهیل می‌کند. یک واکنش زنجیره‌ای پلی‌مریزاسیون موفق، توانائی تولید 10^{12} مولکول DNA را در ۰/۱ ml از واکنش دارد.

در این مطالعه ویروس تب برفکی با استفاده از تکنیک واکنش زنجیره‌ای پلی مرز یا PCR در بافتهای آلوده گاو خوک تشخیص داده می‌شود اول از همه لازم می‌دانم مختصری در مورد خود بیماری تکثیر ویروس تب برفکی بیان شود.

بیماری تب برفکی

بیماری تب برفکی یا FMD^۱ یک بیماری با واگیری بسیار بالا برای زوج سمان - cloven (hoofed) می‌باشد که در حال حاضر این بیماری در شمال آمریکا، آمریکای مرکزی، استرالیا، نیوزلند و ژاپن وجود ندارد ضمن اینکه اغلب کشورهای اروپائی در ریشه کن کردن آن موفق بوده‌اند ولی هنوز در آفریقا، آسیا و آمریکای جنوبی به صورت آندمیک وجود دارد. هم اکنون در ایران نیز این بیماری یکی از معضلات دامپزشکی است که با وجود ساخت واکنش آن بیماری در مؤسسه رازی، هنوز به علت بیماری تب برفکی واکنش نکردن گوسفندان و تعدادی از گاوها بکرات مواردی از بیماری در بخش تشخیص مؤسسه رازی مشاهده و تأیید می‌شود.

ویروس FMD و تکثیر آن

عامل FMD، نوعی پیکورنا ویروس از جنس Aphotavirus با ژنوم RNA (+Sense) بار مثبت است که حدود ۸ Kb ظرفیت دارد (شکل ۱).

ویروس به دنبال جذب و نفوذ، پوشش خود را از دست می‌دهد و پروتئین Vppg که در انتهای ۵' ژنوم است به وسیله آنزیمهای سلولی از روی ویرون RNA برداشته می‌شود. در این ویروس خود ویرون RNA عفونت‌زاست و می‌تواند به عنوان mRNA عمل کند و RNA مزبور نخست به یک پلی‌پروتئین ترجمه می‌شود و خود این بعداً به چهار محصول اولیه تبدیل می‌شود که اینها بعداً پروتئینهای کوچکتر را تشکیل می‌دهند. یکی از همین محصولات اولیه به چهار پروتئین ساختمان اولیه تبدیل می‌شود و یکی از آنها پیش‌ساز RNA پلی مرز ویرال می‌شود. عمل دو پلی‌پپتید اولیه دیگر هنوز شناخته نشده است. RNA پلی مرز یک رشته مکمل با بار منفی را رونویسی می‌کند که خود این در دفعه بعد بعنوان الگو برای سنتز رشته با بار مثبت قرار می‌گیرد. این رشته‌های مثبت بعداً خود نقش mRNAهای اضافی را برای سنتز بیشتر پروتئینهای ویرال بازی می‌کنند و یا

مول Tris-Hcl (با pH=8)، ۱۰۰ میلی مول NaCl، ۱۰ میلی مول EDTA است، اضافه شد. به این مواد، ترکیبی از فنل-کلروفرم-ایزوامیل الکل اضافه شده و در اتانل ۷۰٪ رسوب داده شدند. این رسوب با اتانل ۷۰٪ شسته شده، خشک شده و دوبار در ۱۰۰ میکرولیتر آب ۲ بار تقطیر شده، معلق شده و با استفاده از میکروسانتروفوز، حجم این مواد را به ۱ میکرولیتر رساندیم برای حصول اطمینان از اختصاصی بودن PCR برای ویروس FMD، اسید نوکلئیک استخراج شده از دیگر پیکورنا ویروسهای وابسته شامل آنتروویروس - ۳- گاوی، آنتروویروس - ۱ - خوکی، ویروس آنسفالمیوکاریدیت و ویروس بیماری وزیکولار خوکی، در کشت سلولی تریاید داده شدند. دیگر ویروسهایی که در این مطالعه تست شدند شامل ویروس وزیکولار استوماتیت، ویروس خوکی وزیکولار کزانستما، ویروس شیرهای دریائی سن میگوئل، Lumpy skin، ویروس Bluetongue، ویروس ایباراکی، رینوتراکنیت عفونی گاوان، BVD و MCF بودند که جملگی اینها از نظر درمانگاهی قابل اشتباه با بیماری تب برفکی بودند.

تیتراژ ویروس:

برای مقایسه نتیجه PCR با تکنیک جداسازی ویروس، بافتهای آلوده بروش TCID50 تیتربندی شدند.

پرایمر الیگونوکلئوتید سنتتیک

آنالیز ردیف ژنوتیپی ژن پلی مرز ویروس FMD نمایانگر حضور سه ناحیه کاملاً مطلق در محل ۴۵۴ جفت باز مربوطه بوده است، ۲ ردیف جانبی (20-mer) بعنوان پرایمرهای PCR و ردیف داخلی بعنوان پروب (22-mer) برای هیبریدیژاسیون با محصولات PCR انتخاب شدند پرایمرهای الیگومریک و پروب همانند سنتز رشته منفرد DNA تهیه شدند.

ترانس کریپتاز معکوس، PCR

سنتز رشته منفرد و مکمل cDNA در ۱۰۰ میکرولیتر مخلوط واکنش شامل مواد زیر انجام شد: ۲ میکرولیتر از بافر PCR، ۱۰ بار غلیظ شده (که شامل ۵۰۰ میلی مول KCl، ۱۰۰ میلی مول Tris-Hcl با pH=8/3، ۱۵ میلی مول کلرومنیزیم و ۰/۰۱ W/V ژلاتین می باشد)، ۱ میلی از هر dNTP ۱ واحد از RNAsin، ۱۰۰ pmol از هگزامر، ۱ میکرولیتر از نمونه RNA ویروس FMD، ۲۰۰ واحد از ترانس کریپتاز معکوس Moloney Mulv. مخلوط واکنش به مدت ۱۰ دقیقه در دمای اتاق و سپس ۶۰ دقیقه در دمای ۴۲ درجه سانتی گراد انکوبه شد. قبل از شروع واکنش PCR، باید cDNA را به مدت ۱۰ دقیقه در ۹۵ درجه سانتی گراد حرارت داد. مخلوط واکنش شامل اقلام زیر است: ۸ میکرولیتر از بافر PCR ۱۰ بار کنسانتره، ۰/۵ pmol از هر پرایمر (1US, 1^{DS})، ۰/۵ واحد از Taq DNA پلی مرز و ddH₂O. این مخلوط سپس به ۲۰ میکرولیتر حجم نهائی

واکنش cDNA افزوده شده و در ۱۰۰ میکرولیتر روغن معدنی استریل قرار داده شد. سپس عمل مخلوط کردن تا ۳۰ سیکل تکرار شد که بترتیب دماهای زیر را شامل می شد: ۹۵°C، اتصال با دوام در ۵۵°C و پلی مرزاسیون در ۷۲°C برای مدت ۳۰ ثانیه.

برای افزایش محصول، دور دوم از ۲۷ سیکل (سیکل ۱: ۹۴°C در ۵ دقیقه، ۳۷°C در ۲ دقیقه، ۷۲°C در ۲ دقیقه، سیکلهای ۲۶-۲: ۹۴°C در ۱ دقیقه، ۳۷°C در ۱ دقیقه، ۷۲°C در ۱ دقیقه، ۳۷°C در ۱ دقیقه، ۷۲°C در ۲ دقیقه و سیکل ۲۷: ۹۴°C در یک دقیقه، ۳۷°C در ۱ دقیقه، ۷۲°C در ۵ دقیقه) با برداشت ۱ میکرولیتر از مخلوط اولین دور و اضافه کردن آن به مخلوط واکنش که شامل میکرولیتر از بافر PCR ۱۰ با کنسانتره، ۱/۲۵ میلی مول از هر dNTP، ۰/۵ pmol از هر پرایمر ۰/۵ واحد از Taq پلی مرز بود که در نهایت حجم نهائی به وسیله ddH₂O به ۱۰۰ میکرولیتر رسانده شده بود، انجام شد. الکتروفورز در ۱/۸ ژل آگارز برای هویدا کردن محصول PCR انتخاب شد. رنگ اتیدیم برامید برای نمونه شاهد و اصلی از ۴۵۴ جفت باز مثبت بود.

اثبات اختصاصی بودن محصول بوسیله تأثیر آنزیم محدود الاثر (که در اینجا از NcoI استفاده شد) انجام شد که لازم به ذکر است که این آنزیم در FMDV محل پیش بینی شده را به ۲ قسمت ۱۲۴ و ۳۳۰ جفت باز تقسیم می کند.

جدول ۱- ویروسهای بدست آمده از نمونه بافتی حیوانات آلوده با FMDV

تیپ ویروس	حیوان	نوع بافت	تیتراژ
A ₅ (Westerwald)	گاوی	اپیتلیوم بین انگشتی	۱۰ ^۵
A ₅ (Westerwald)	گاوی	زبان	۱۰ ^۶
A ₅ (Westerwald)	خوکی	زبان	۱۰ ^۹
C ₁ (Dutch)	خوکی	اپیتلیوم بین انگشتی	۱۰ ^۸
C ₁ (Dutch)	خوکی	زبان	۱۰ ^۴
Asia-1/1 (Pakistan)	گاوی	زبان	۱۰ ^۵
Asia-1/1 (Pakistan)	گاوی	اپیتلیوم بین انگشتی	۱۰ ^۹
O ₁ (Kaufbeuren)	گاوی	زبان	۱۰ ^۸
SAT-1/2 (Rhodesia)	گاوی	زبان	۱۰ ^۷
SAT-2 (Rhodesia)	گاوی	زبان	۱۰ ^۵
SAT-3 (Rhodesia)	گاوی	زبان	۱۰ ^۶

جدول ۲- دیگر روشهایی که برای ویژگی عمل PCP برای FMD آزمایش شده اند.

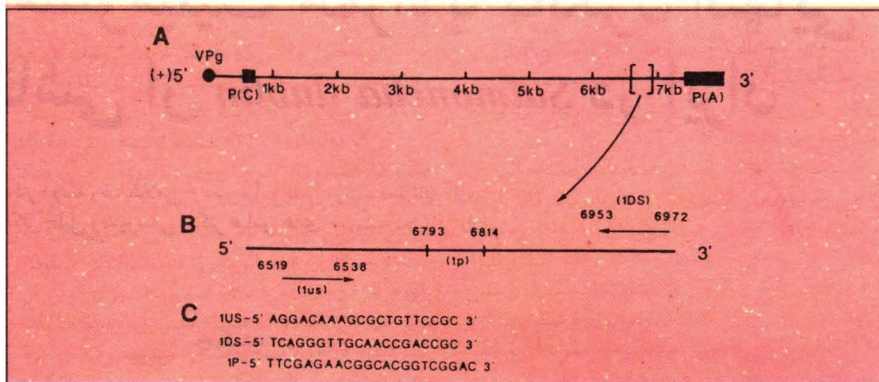
خانواده	جنس	نام بیماری
Rhabdoviridae	Vesiculovirus	Vesicular stomatitis
Togaviridae	Pestivirus	Bovine viral diarrhea
Poxviridae	Capripoxvirus	Lumpy skin disease
Calciviridae	Calcivirus	Vesicular exanthema of swine (A48)
Calciviridae	Calcivirus	San Miguel sea lion virus
Reoviridae	Orbivirus	Bluetongue
Reoviridae	Orbivirus	Ibaraki
Picornaviridae	Enterovirus	Bovine enterovirus
Picornaviridae	Enterovirus	Porcine enterovirus
Picornaviridae	Enterovirus	Swine vesicular disease virus
Picornaviridae	Cardiovirus	Ecephalomyocarditis virus
Herpesviridae		
Alphaherpesvirinae	Bovine herpesvirus	Infectious bovine rhinotracheitis
Gammaherpesvirinae	Alcelaphine herpesvirus	Malignant catarrhal fever

آشکارسازی محصول PCR با

پروب نشاندار شده یا Digoxigenin

الیگونوکلئوتید ۲۲ بازی که به عنوان پروب هم برای Slot blot و هم برای هیبریدیژاسیون روش Southern blot استفاده می شود در انتهای ۳ خود با dntp-Digoxi (با استفاده از دزوکسی ترانسفرز انتهائی) نشاندار شد.

محصول PCR در ۳ مول NaOH در دمای ۶۰°C دناتوره شده و فوراً در روی یخ سرد شده و به لایه های ناپلونی هیبریدیژاسیون جذب شدند. مامبرانها بعد از ۳۰ دقیقه حرارت دادن در دمای ۸۰°C، پرهیبرید شدند که واکنش در یک محلول شامل ۰/۱۵ میلی مول NaCl، ۰/۱۵ مول سترات سدیم با pH=7 بوده است. به دنبال پرهیبرید شدن، برای هیبرید کردن مامبرانها از همان محلول که ۱۰ pmol از پروب نشاندار هم به آن اضافه شده بود استفاده شد (۱۲ ساعت در ۴۲°C). مامبرانها ۲ بار در محلول بالائی که شامل ۰/۱٪ SDS هم بود، در دمای اتاق شسته شده و ۲ بار هم در دمای ۴۰°C در ۰/۱ برابر از محلول بالا شسته شدند. بعداً این مامبرانها بطور مختصری با ۱۰۰ میلی مول از Tris-Hcl با pH=7/5 که شامل ۱۵۰ میلی مول NaCl هم بود، شسته شدند و این عمل با انکوباسیون این مامبرانها (با استفاده از ۰/۵٪ پروتئین شیر تغییر داده شده) در دمای اتاق ادامه داده شد. سپس اینها در بافر Tris-Hcl ۲ بار شسته شده و بعد برای مدت ۳۰ دقیقه با پلی کلونال

شکل ۱- تصویر شماتیک ژنوم FMDV-RNA و ناحیه قرار گرفتن کدهای پلی مرز ویروسی که برای افزایش آنزیماتیک بوسیله PCR نشاندار شده‌اند. بزرگ شدن ناحیه شکسته ژنوم نشاندهنده محل ۲۰ نوکلئوتید در پرایمر بالا می‌باشد. (IUS) و پرایمر پایین (IDS) و ۲۲ نوکلئوتید پروب (IP) (B)، توالی نوکلئوتیدهای پرایمر و پروب (C). پرایمر IUS دارای بار مثبت، پرایمر IDS و پروب دارای بار منفی در ارتباط با ژنوم ویروسی هستند. پروتئین ویروسی vpG، باقیمانده پلی آدنوزین P(A)، باقیمانده پلی سیتوزین P(C).

روی سلول اولیه است که نتیجه کاذب می‌تواند آورد این روشها باشد چرا که CPE مشاهده شده رامطلقاً و چشم بسته نمی‌توان تنهابه ویروس FMD ربط داد. ضمناً سیستم کشت نیاز به استفاده از سلولهای اولیه برای ادامه تکثیر دارد. بعد از تکثیر ویروس، باید ویروس را با روشهای EIA, CF و SN که هر کدام بسیار وقت گیر هستند، تشخیص داد. بعلاوه برای اینکه اثبات شود نتیجه منفی است، باید زمانی را معادل حداقل ۱۴ روز برای نگهداشتن نمونه برداشت شده صرف کرد. قدرت PCR، در ارائه نتیجه مثبت یا منفی در طول ۱ یا ۲ روز یکی از مزایای مهم آن است. بعلاوه نیاز نداشتن به محصولات و فرآورده‌های بیولوژی دیگر و عدم مبادله این مواد بین کشورها بر اهمیت آن می‌افزاید. در ضمن گاهی اتفاق می‌افتد که نمونه ارسالی به آزمایشگاه کم است و این برای تستهای SN, CF و غیره کافی نیست و این مهم با PCR قابل انجام است (چه بسا که بارها در خود بخش تب برفکی، بععلت کمبود نمونه، قادر به انجام آزمایش نشده‌ایم). این طور که به نظر می‌رسد، این روش می‌تواند یک جایگزین خیلی خوب و مؤثر برای روشهای آزمایشگاهی جاری در رابطه با تشخیص بیماریهای ویروسی و میکروبی، باشد.

منبع مورد استفاده

R. F. Meyer, C. C. Brown, C. House, J. A. House and T. W. Molitor, 1991, Rapid and sensitive detection of foot-and-mouth disease virus in tissues by enzymatic RNA amplification of the polymerase gene, Journal of virological methods, 34 161-172

Fab آنتی دیگوسکی ژنین که کونژگه شده با قسمت فسفاتاز بود، انکوبه شد. آنتی بادیهای باند نشده به وسیله بافر Tris-Hcl رانده شدند. مابرها در بافری محتوی ۱۰۰ میلی مول Tris-Hcl، ۱۰۰ میلی مول NaCl، ۵۰ میلی مول MgCl₂ با pH=۹/۵ در حال تعادل در آمده و در سوسترای نمک تولوئیدن و نیتروبولوترازولیوم فسفات قرار داده شده و برای شکل گرفتن پدیده رنگی شدن، در تاریکی جای داده شدند.

نتیجه

آنالیز ردیفهای ژنومیکی RNA ویروس تب برفکی برای سروتیپهای اصلی نشانگر این مطلب بوده است که سه منطقه کاملاً مطلق در داخل ژن پلی مرز ویروس FMD در ناحیه ۳ انتهائی است. ۲ ردیف جانبی به عنوان پرایمر برای PCR انتخاب شدند. پرایمر 1us مکمل آنتی ژنومیک RNA در موقعیت 6519-6538 و پرایمر IDS مکمل در موقعیت 6953-6972 بوده است. یک ردیف 1p، به عنوان پروب برای آشکار کردن محصولات PCR در مورد FMDV انتخاب شد. (ردیف 1p مکمل ژنومیک ردیف 1p است).

با تکنیک استاندارد جدا سازی ویروس، تیترو ویروس در آلودگی تجربی نمونه‌ها حدود TCID₅₀ ۱۰^۱-۱۰^۹ در هر ۰/۲ میلی بوده است (جدول ۱). RNA هر ۷ سروتیپ به طور آنزیمی افزایش داده شدند (طبق اعمال بالا) پس از ۳۰ سیکل از محصول PCR، می‌توان پی به ۴۵۴ جفت باز در طول ردیف برد. توالی اصلی در این آزمایش که مورد تکثیر و تزیاد قرار گرفت، محلی (Site) را برای عملکرد آنزیم محدود الاثری بنام NcoI که نوعی آندونوکلاز می‌باشد، دارد. تجزیه محصول PCR با آنزیم فوق‌الذکر، ۲ قسمت ۱۲۴ و ۳۳۰ جفت باز به دست داد که ویژگی آزمایش و تکنیک PCR را تأیید می‌کند.

نوکلئیک اسید استخراج شده از رقیق شده بافتی آلوده به ویروس به طور آنزیمی افزایش داده شده و برای ویژگی محصول سنجیده شد. محصول PCR با قدرتی معادل ۱۰^۴ TCID₅₀ در آزمایش ژل مستقیم آشکار شد. حساسیت این آشکار سازی با استفاده از دور دوم تزیاد که خود نشأت گرفته از دور اول بود، افزایش داده شد، که در حدود ۱۰^۵ TCID₅₀ بود.

اطمینان از محصول PCR به وسیله روش Southern blot هیبریدیزاسیون پروب الیگومریک انترنال (داخلی) انجام شد. روش هیبریدیزاسیون Slot blot هم با دور اول و هم با دور دوم محصول PCR حساسیتی معادل ۱۰^۵ TCID₅₀ را نتیجه داد.

در آزمایش PCR با استفاده از همان روشهای گفته شده در بالا، جفت پرایمرها و پروب بکار گرفته شده برای ویروسهای نامبرده شده در جدول ۲، هیچکدام باند ۴۵۴ جفت بازی را نه در روش الکتروفورز و نه در روش هیبریدیزاسیون ندادند. دور دوم تزیاد باعث شد که هیچگونه نتیجه کاذب در روشها و ویروس شاهد و کلا نتایج به دست نیاید.

بحث

پرایمریهای PCR که در این مطالعه به کار گرفته